

บทที่ 4

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและปัจจัยทางการบริหารที่มีความสำคัญต่อการพัฒนา รูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนในการนำนโยบาย การสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติ ระดับจังหวัด

การศึกษาในบทนี้ทำการศึกษาใน 4 ประเด็นหลักคือ 4.1) แนวโน้มของบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพและความต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งในประเด็นนี้ประกอบด้วย 4.1.1 แนวโน้มการทำงานด้านสุขภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4.1.2 ความต้องการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก 4.2) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด ประกอบด้วย 4.2.1 ลักษณะการเข้าร่วมมือ 4.2.2 ลักษณะการจัดองค์กรภายใต้ความร่วมมือและสมาชิกที่เข้าร่วมมือ 4.2.3 การประสานงานภายใต้ความร่วมมือและข้อมูลที่สำคัญ 4.2.4 การดำเนินกิจกรรมร่วมกันภายใต้ความร่วมมือ 4.3) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการให้ความสำคัญกับการดำเนินกิจกรรมที่มีผลต่อความสำเร็จในความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัดกับประสิทธิผลของการปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าว และ 4.4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยปัญหาอุปสรรคกับ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด โดยผลการศึกษาพบดังนี้

4.1 แนวโน้มของบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพและความต้องการ การสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ

4.1.1 แนวโน้มการทำงานด้านสุขภาพของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) และองค์กรประชาชน

กิจกรรมที่ต้องการจะทำในอนาคตของทั้ง 3 กลุ่ม คือ การส่งเสริมกลุ่มต่างๆ ในชุมชน เพื่อพัฒนาสุขภาพมากที่สุด (ร้อยละ 84.9) รองลงมาได้แก่ กิจกรรมด้านสุขภาพของปัจเจกบุคคล (ร้อยละ 81.7) ส่วนกิจกรรมที่ต้องการทำน้อยที่สุดคือ เรื่องสวัสดิการชุมชนด้านสุขภาพ (ร้อยละ 53.2) เมื่อจำแนกรายกลุ่มพบว่า กลุ่มองค์กรภาครัฐ กิจกรรมที่ต้องการทำมากที่สุดในอนาคต คือ การส่งเสริม

กลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อพัฒนาสุขภาพ เช่นเดียวกับองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) ส่วนองค์กรประชาชน กิจกรรมที่ต้องการจะทำมากที่สุด คือ การพัฒนาสุขภาพในระดับบุคคล ดังรายละเอียดในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 จำนวน ร้อยละของหน่วยงานที่ให้ความสำคัญเห็นต่อกิจกรรมด้านสาธารณสุขมูลฐาน ที่คาดว่าจะดำเนินงานในอนาคต โดยเปรียบเทียบภายในกลุ่มและเปรียบเทียบรวมทุกกลุ่ม

กิจกรรมที่ดำเนินงาน	หน่วยงาน ภาครัฐ	NGOs	องค์กร ประชาชน	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1) ระดับบุคคล				
1.1 ด้านสุขภาพ	30 (83.3)	42 (73.7)	31 (93.9)*	103 (81.7)
1.2 การดูแลสุขภาพตามกลุ่มเฉพาะ	22 (61.1)	36 (63.2)	25 (75.7)	83 (65.9)
1.3 การส่งเสริมสวัสดิการด้านสุขภาพ	9 (25.0)	34 (59.6)	26 (78.8)	69 (54.8)
2) ระดับชุมชน				
2.1 การส่งเสริมกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อพัฒนาสุขภาพ	31 (86.1)*	46 (80.7)*	30 (90.9)*	107 (84.9)
2.2 การส่งเสริมการจัดบริการสุขภาพ แก่ชุมชนและการแก้ไขปัญหา สุขภาพ	16 (44.4)	40 (70.2)	30 (90.9)*	86 (68.2)
2.3 การศึกษาด้านสุขภาพ	24 (66.7)	38 (66.6)	15 (45.4)	77 (61.1)
2.4 สวัสดิการของชุมชนด้านสุขภาพ	14 (38.9)	29 (50.9)	24 (72.7)	67 (53.2)

4.1.2 ความต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก

ในด้านความต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น พบว่าทั้งสามกลุ่มให้ความสำคัญในเรื่องทุนและงบประมาณมากที่สุด (ร้อยละ 91.3) รองลงมาได้แก่ ความต้องการความร่วมมือประสานกับหน่วยงานอื่น (ร้อยละ 84.1) ส่วนความต้องการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นที่น้อยที่สุดคือ เรื่องวัสดุอุปกรณ์ (ร้อยละ 25.4) เมื่อวิเคราะห์รายกลุ่ม พบว่าองค์กรประชาชน นอกจากมีความต้องการด้านทุนและงบประมาณแล้ว ยังพบว่าความต้องการที่มีสูงคือด้านสวัสดิการ ทั้งในเรื่องการรักษา และส่งเสริมสุขภาพ ส่วนองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) มีความต้องการที่นอกเหนือจากทุนและงบประมาณ คือ เรื่องความร่วมมือ เช่นเดียวกับหน่วยงานภาครัฐ นอกจากนี้ พบว่าองค์กรพัฒนาเอกชนมีความต้องการด้านการปรับปรุงกฎหมาย และการลดหย่อนภาษียิ่งไปกว่าหน่วยงานภาคอื่น ดังรายละเอียดในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 จำนวน ร้อยละของความคิดเห็นของแต่ละหน่วยงานในความต้องการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก โดยเปรียบเทียบภายในแต่ละกลุ่มและเปรียบเทียบรวมทุกกลุ่ม

ความต้องการสนับสนุน	หน่วยงาน ภาครัฐ	NGOs	องค์กร ประชาชน	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ) n = 124
1) ทุนและงบประมาณ	31 (86.1)	53 (92.9)	31 (93.9)	115 (92.7)
2) ความร่วมมือประสานกับหน่วยงานอื่น	28 (77.8)	48 (84.2)	30 (90.9)	106 (85.5)
3) เอกสาร สื่อ และข้อมูลทางวิชาการ	27 (75.0)	42 (73.7)	29 (87.9)	98 (79.0)
4) สวัสดิการ(รักษา ส่งเสริมสุขภาพ,อื่น ๆ)	6 (3.9)	46 (80.7)	31 (93.9)*	83 (67.0)
5) ความต้องการทางวิชาการ	16 (44.4)	36 (63.1)	24 (72.7)	76 (61.3)
6) สร้างขวัญและกำลังใจ	13 (36.1)	31 (54.4)	26 (78.7)	70 (60.0)
7) ปรับปรุงกฎหมาย	8 (22.2)	38 (66.7)*	4 (12.1)	50 (40.3)
8) ลดหย่อนภาษี	4 (11.1)	32 (56.1)*	7 (21.2)	43 (34.7)
9) สนับสนุนบุคลากรช่วยงาน	8 (22.2)	12 (21.0)	16 (48.5)	36 (29.0)
10) วัสดุอุปกรณ์	7 (19.4)	19 (33.3)	6 (18.2)	32 (25.8)

จากแนวโน้มของกิจกรรมที่ต้องการจะทำและความต้องการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นนั้น กิจกรรมที่ทั้งหน่วยงานภาครัฐ NGOs และองค์กรประชาชน ต้องการจะดำเนินการมากที่สุดในอนาคต คือ การส่งเสริมกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อพัฒนาสุขภาพ รองลงมาได้แก่ กิจกรรมด้านสุขภาพของปัจเจกบุคคล ซึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่า ความคิดเห็นที่สอดคล้องคือ หน่วยงานทั้งภาครัฐ และองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) รวมทั้งองค์กรประชาชน มีเป้าหมายในการทำงานกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะอยู่แล้ว และส่วนใหญ่ก็ส่งเสริมกิจกรรมการรวมกลุ่มด้านต่าง ๆ โดยในการพัฒนากลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้จะมีเรื่องสุขภาพเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย ส่วนองค์กรประชาชนกิจกรรมที่ต้องการจะทำในอนาคต คือ การพัฒนาสุขภาพในระดับบุคคล ซึ่งข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่า ปัญหาสุขภาพของบุคคลและครอบครัว เป็นปัญหาที่ประชาชนมองเห็นได้ชัดเจนที่สุด ในเรื่องความต้องการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นพบว่า ความต้องการสนับสนุนด้านทุนและงบประมาณเป็นสิ่งที่ต้องการมากที่สุด รองลงมาคือความต้องการร่วมมือประสานกับหน่วยงานอื่น ข้อมูลที่พบจากการสัมภาษณ์องค์กรประชาชน 9 องค์กรในจังหวัดขอนแก่น พบว่า สภาพเป็นจริงชาวบ้านถูกพัฒนามาจนลืมนึกว่าตนเองมีอะไรดี จึงทำให้องค์กรชาวบ้านส่วนใหญ่มองเห็นว่าเงินคือตัวแก้ไขปัญหา และต้องการประสานกับหน่วยงานอื่นเพื่อดึงงบประมาณลงสู่กลุ่ม ผลที่ตามมาคือหนี้สินมากมาย มีความแตกแยกกันเอง ความมีจริยธรรมลดลง ส่วนชาวบ้าน

ที่คิดได้และพอมีอะไรเหลืออยู่บ้างก็หันกลับมาทำไร่นาสวนผสม รวมกลุ่มกันต่อสู้เพื่อปากท้อง ท่ามกลางแนวคิดการพึ่งตนเองเมื่อบริหารจัดการดีแล้ว ความจำเป็นในการพัฒนาทุนก็มีตามมาพร้อมกับ การขยายเครือข่ายสมาชิก ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดเรื่องความต้องการทุนและงบประมาณในส่วนแรก เพราะเป็นการทำให้กลุ่มที่ไม่รู้มาร่วมเรียนรู้ ตรงนี้สำคัญมาก การจะทำให้คนกลุ่มไม่รู้เหล่านี้มาร่วม พัฒนากับกลุ่มยังต้องมีการพัฒนาอีกมากและต้องการผู้รู้ที่มาจากทั้งภูมิปัญญาชาวบ้าน นักวิชาการและ นักพัฒนาเอกชนมาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะสิ่งที่ปัญหาอุปสรรคขององค์กรประชาชน อีกอย่างคือ การประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ส่วนองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) พบว่า สิ่งที่ต้องการแตกต่างจากกลุ่มอื่นคือต้องการปรับปรุงกฎหมาย และการลดหย่อนภาษี สอดคล้องกับผลการ ศึกษาที่พบคือ มีความต้องการความเป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรม ภายใต้บทบาทหน้าที่ของแต่ละ องค์กร รวมทั้งปัจจุบันองค์กรพัฒนาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้พัฒนาสถาบันของตนเอง ทั้งในเรื่องการจัดโครงสร้างระหว่างองค์กร การพัฒนาทุนโดยจัดตั้งกองทุนอีสานสร้างบ้านแปงเมือง การจดทะเบียนเป็นสมาคม มูลนิธิ รวมทั้งการส่งเสริมกองทุนของกลุ่มหรือชุมชน และประเด็นสุดท้าย คือ การตั้งข้อสังเกตจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า องค์กรความรู้ด้านสุขภาพในระดับที่เป็นพื้น ฐานคือการสาธารณสุขมูลฐาน หน่วยงานภาครัฐยังรู้สึกว่าตนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งองค์กร พัฒนาเอกชน และองค์กรประชาชนต้องการพัฒนาความรู้และบุคลากรของตนในด้านนี้เพิ่มขึ้น และ พบว่ายังขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ถ้าจะเข้าร่วมดำเนินการในเรื่องนี้อย่างจริงจัง จำเป็นต้อง ประสานบุคลากรจากทั้งภาครัฐ และสถาบันวิชาการอีกมาก

ซึ่งจากข้อมูลที่พบจากการศึกษาในประเด็นนี้ทำให้สรุปได้ว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่มี ความต้องการที่จะเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมสุขภาพในส่วนที่เกี่ยวข้อง และมีความต้องการที่จะสนับสนุน รวมทั้งประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการพัฒนา

4.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กร พัฒนาเอกชน ในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด

4.2.1 ลักษณะการเข้าร่วมมีระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน ในการนำนโยบายการ สาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัด

ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะการเข้าร่วมมีที่มามีความคิดเห็นตรงกันมากที่สุด (ร้อยละ 79.6) คือ ลักษณะที่หน่วยงานภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนร่วมดำเนินการ ภายใต้การกำหนดนโยบายและ แผนปฏิบัติร่วมกัน โดยเฉพาะในส่วนของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรประชาชนเห็นด้วยกับลักษณะ การเข้าร่วมมีมากที่สุด (คือ ร้อยละ 91.7) โดยองค์กรประชาชนทุกองค์กรเห็นด้วยกับความร่วมมือใน ลักษณะนี้ ส่วนองค์กรพัฒนาเอกชน(NGOs) มีความเห็นแตกต่างคือ เห็นว่าลักษณะการเข้าร่วมมี

ควรอยู่ในลักษณะที่องค์กรพัฒนาเอกชนดำเนินการโดยอิสระ ภายใต้บทบาทหน้าที่และนโยบายของแต่ละองค์กร ดังแสดงในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 จำนวน ร้อยละของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) องค์กรประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อลักษณะการเข้าร่วมมือระหว่างภาครัฐ และองค์กรพัฒนาเอกชนในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด โดยเปรียบเทียบภายในกลุ่ม และเปรียบเทียบรวมทุกกลุ่ม

ลักษณะการเข้าร่วมมือ	หน่วยงาน ภาครัฐ	NGOs	องค์กร ประชาชน	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1) หน่วยงานภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน ร่วมดำเนินการภายใต้การกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติ	33 (91.7)	34 (59.6)	33 (100.0)	100 (79.4)
2) องค์กรพัฒนาเอกชนดำเนินการโดยอิสระ ภายใต้บทบาทหน้าที่และนโยบายของแต่ละองค์กร	8 (22.2)	41 (71.9)*	18 (54.5)	67 (53.2)
3) องค์กรพัฒนาเอกชนดำเนินการในลักษณะจ้างเหมาโครงการด้านสุขภาพ	6 (16.7)	9 (15.8)	5 (15.2)	20 (13.9)

ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษา Philip H. Combs (1981 : 41) ที่พบว่าความร่วมมือจะประสบความสำเร็จได้ จะต้องมีการตั้งเป้าหมายและปฏิบัติร่วมกันอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ Dubrin & Ireland (1993, 124-125) พบว่า ความร่วมมือในลักษณะเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการและร่วมดำเนินการ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างองค์กรมากกว่าองค์กรที่ไม่มีการสร้างความสัมพันธ์ และวิธีการเข้าร่วมมือนี้นี้ดังกล่าว ช่วยทำให้การปฏิบัติงานของแต่ละองค์กรเกิดประสิทธิผลมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุไรวรรณ คณิงสุขเกษม (2532 : 53) นอกจากนี้อาจการศึกษาของ เรวดีร ชาติวิศิษฐ์ (2539 : 115) พบว่าองค์กรที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการในพื้นที่เดียวกัน หรือที่มีลักษณะการให้บริการแก่ประชาชนด้วยกัน หากความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรเป็นไปในทางร่วมมือกันแล้ว จะมีผลดีในแง่ทรัพยากรถูกใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ลดความซ้ำซ้อนของบริการที่มีต่อประชาชนและไม่ก้าวถ่างกัน นอกจากนี้พบว่าความคิดริเริ่มใน

โครงการใหม่จะเกิดขึ้นอย่างสะดวก เพราะไม่ต้องเกรงกลัวความขัดแย้ง การแข่งขันทรัพยากร ซึ่งส่งผลกระทบต่อปัญหาอุปสรรคในการทำงาน และรายงานการวิจัย ของ Fagenece (1977 : 4-5) ศึกษาพบว่า ยิ่งกระจายความร่วมมือไปยังกลุ่มต่าง ๆ ที่เป็นตัวแทนผลประโยชน์ แผนก็ยิ่งจะมีนวัตกรรมมากขึ้น และมีความสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชากร อีกทั้งแผนได้รับการนำไปสู่การปฏิบัติมากขึ้นภายใต้ความร่วมมือดังกล่าว

ส่วนในแง่ความคิดเห็นขององค์กรพัฒนาเอกชน(NGO) ที่เห็นว่าองค์กรพัฒนาเอกชนควรดำเนินการ โดยอิสระภายใต้บทบาทหน้าที่ของแต่ละองค์กร ซึ่งจากการสัมภาษณ์องค์กรพัฒนาเอกชน(NGO) จำนวน 16 องค์กร และองค์กรประชาชน 4 องค์กร พบว่ารัฐบาลมักพยายามเข้ามาควบคุมหรือครอบงำการดำเนินงานของภาคเอกชน ซึ่งขัดแย้งกับธรรมชาติขององค์กรพัฒนาเอกชน(NGO) ที่ส่วนใหญ่พัฒนามาจากการมองเห็นสภาพปัญหาและพลังส่วนอุดมการณ์ที่มีความต้องการสร้างสรรค์สังคมหรือกลุ่มให้ดีขึ้น โดยการควบคุมดังกล่าวมีหลายวิธี ได้แก่ วิธีการควบคุมด้วยกฎหมาย วิธีการควบคุมด้วยงบประมาณ หรือแม้แต่การกำหนดกรอบในทางปฏิบัติงาน กรอบการสนับสนุนทรัพยากรในกิจกรรมด้านต่าง ๆ เช่น กิจกรรมด้านเอดส์ กิจกรรมด้านป่าไม้ การเกษตร ส่วนนี้เป็นผลให้องค์กรพัฒนาเอกชน(NGO) ต้องการอิสระในการดำเนินงานภายใต้บทบาทหน้าที่และนโยบายของแต่ละองค์กรและมีข้อเสนอว่า องค์กรพัฒนาเอกชน(NGO) น่าจะมีบทบาทและเข้าไปเกี่ยวข้องกับนโยบายให้มาก ขณะเดียวกันในทางปฏิบัติรัฐเองก็ให้การสนับสนุนทั้งการเงินและการสนับสนุนให้สถาบันหรือองค์กรพัฒนาเอกชน(NGO) แข็งแรงอยู่ได้ ซึ่งสอดคล้องผลการวิจัยของ นันทวัฒน์ พรหมานันท์ (2541 : 10-11) พบว่า ปัญหาสำคัญขององค์กรพัฒนาเอกชน(NGO) คือ องค์กรเหล่านี้ต้องการจะเป็นอิสระในการดำเนินงาน ซึ่งความเป็นอิสระในที่นี้หมายถึง อิสระในการบริหารงาน และดำเนินงานตามแนวคิดของตัวเอง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม และพบว่า วิธีการควบคุมของรัฐบาลในปัจจุบันคือ ความพยายามที่จะให้องค์กรพัฒนาเอกชน(NGO) ได้รับการรับรอง ตามสถานะทางกฎหมายในรูปแบบสมาคมหรือมูลนิธิ ซึ่งเมื่อดำเนินการในรูปแบบนี้แล้ว การดำเนินการขององค์กรพัฒนาเอกชน(NGO) ก็จะอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติไว้ทั้งหมด ซึ่งองค์กรพัฒนาเอกชน(NGO) ส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วยเพราะจะก่อให้เกิดความไม่อิสระเท่าที่ควรในการดำเนินงาน และเห็นว่าเป็นแนวทางที่ไม่ถูกต้อง นอกจากนี้รายงานการวิจัยของ Philip H. Combs (1987) พบว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในความร่วมมือ ส่วนหนึ่งมาจากความคล่องตัวขององค์กร โดยความคล่องตัวดังกล่าวปราศจากการผูกขาดอำนาจ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ เรวัต ชาติวิศิษฐ์ (2539 : 116-117) ซึ่งพบว่า การยอมรับในความเป็นอิสระของแต่ละองค์กรในการกำหนดกิจกรรมในส่วนความรับผิดชอบของตนเอง เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในความร่วมมือระหว่างองค์กร

ส่วนความร่วมมือในลักษณะองค์กรพัฒนาเอกชน(NGO) จ้างเหมาโครงการด้านสุขภาพไปดำเนินการในพื้นที่ ซึ่งกลุ่มประชากรศึกษาได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้น้อย และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า อาจเป็นผลมาจากการขาดประสบการณ์ทั้งในการด้านพัฒนา การศึกษา และ

ภาคปฏิบัติ แต่กลุ่มที่ให้ความสนใจและให้ความเห็นต่อความร่วมมือในลักษณะนี้มากที่สุด คือ องค์กรภาครัฐ รองลงมาคือ องค์กรพัฒนาเอกชน(NGOs) เมื่อเทียบกับประชากรที่ศึกษาทั้งหมด

4.2.2 ลักษณะการจัดองค์กรและสมาชิกที่เข้าร่วมมือในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัด

4.2.2.i ลักษณะการจัดองค์กร

จากผลการศึกษาในเรื่องปัญหาอุปสรรค พบว่าปัญหาอุปสรรคที่องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) มีความเห็นว่าสำคัญ คือ ปัญหาขาดการพัฒนาแนวปฏิบัติและการบริหารจัดการภายใต้ความร่วมมือ และผลการศึกษาในเรื่องลักษณะการจัดองค์กรภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน ในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด พบว่าความเห็นที่สอดคล้องกันระหว่างองค์กรพัฒนาเอกชน(NGOs) และองค์กรประชาชน กล่าวคือ ทุกองค์กรเห็นว่า ควรมี การจัดองค์กร ภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และองค์กรพัฒนาเอกชน โดยลักษณะการจัดองค์กร คือ จัดให้มีคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน (ร้อยละ 96.8) โดยบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการดังกล่าวควรมีบทบาทในการกำหนดนโยบายและแผน (ร้อยละ 91.1) รองลงมา ได้แก่ การประสานแผนปฏิบัติ (ร้อยละ 87.1) ในด้านความเห็นเกี่ยวกับการจัดองค์กรที่มีความสำคัญ รองลงมา ได้แก่ การจัดเครือข่ายปฏิบัติงาน ภายใต้ความร่วมมือ (Net-working) (ร้อยละ 89.5) โดยกลุ่มที่เห็นด้วยในลักษณะการจัดองค์กรเช่นนี้มากที่สุด คือ กลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) และเห็นว่า บทบาทหน้าที่ของเครือข่าย คือ การประสานงาน รองลงมา ควรมีบทบาทหน้าที่แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และกำหนดแนวทางความร่วมมือตามลำดับ

ส่วนในด้านการจัดตั้งคณะทำงานมีผู้เห็นด้วยร้อยละ 83.1 องค์กรที่เห็นด้วยกับลักษณะการจัดโครงสร้างเช่นนี้มากที่สุด คือ กลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) ดังแสดงให้เห็นในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 จำนวน ร้อยละของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) องค์กรประชาชน ที่มีความคิดเห็นต่อลักษณะการจัดองค์กร ภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน ในการพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐานของจังหวัด โดยเปรียบเทียบภายในกลุ่ม และเปรียบเทียบรวมทุกกลุ่ม

ลักษณะการจัดองค์กร ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กร พัฒนาเอกชนในการพัฒนาการ สาธารณสุขมูลฐานของจังหวัด	หน่วยงาน ภาครัฐ	NGO	องค์กร ประชาชน	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1) เห็นควรมีการจัดองค์กร	33 (94.3)	57 (100)	33 (100)	123 (98.4)
2) ลักษณะการจัดองค์กร				
2.1 คณะกรรมการระหว่างภาครัฐและ เอกชน บทบาทหน้าที่	33 (94.3)	54 (94.7)	33 (100)	120 (96.8)
2.1.1 กำหนดนโยบายและแผน	31 (91.2)	50 (87.7)	32 (97.0)	113 (91.1)
2.1.2 ประสานแผนปฏิบัติ	28 (82.4)	47 (82.5)	33 (100)	108 (87.1)
2.2 การจัดเครือข่ายการปฏิบัติงาน (Net-working) โดยมีบทบาทหน้าที่	29 (85.3)	55 (96.5)*	27 (81.8)	111 (89.5)
2.2.1 ประสานงาน	24 (70.6)	45 (78.9)	26 (78.8)	95 (76.6)
2.2.2 แลกเปลี่ยนประสบการณ์	27 (79.4)	47 (82.5)	11 (33.3)	85 (68.5)
2.2.3 กำหนดแนวทางความร่วมมือ	22 (64.7)	37 (64.9)	15 (45.5)	74 (59.7)
2.3 คณะทำงาน โดยมีบทบาทหน้าที่	26 (76.5)	49 (86.0)*	28 (84.8)	103 (83.1)
2.3.1 ดำเนินการเป็นเรื่อง ๆ ไป	13 (39.4)	28 (49.1)	21 (63.6)	62 (50.4)
2.3.2 ทำงานเฉพาะด้านที่เหมาะสม	20 (60.6)	28 (49.1)	10 (30.3)	58 (47.2)

4.2.2.2 ลักษณะของสมาชิกหรือหน่วยงานที่เข้าร่วมมือ

ในด้านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะของสมาชิก หรือหน่วยงานที่เข้าร่วมมือ ในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะของสมาชิกภายใต้ความร่วมมือควรประกอบด้วย หน่วยงานทั้งภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) องค์กรชุมชน และประชาชน ร้อยละ 92.1 ความเห็นรองลงมา ได้แก่ เป็นองค์กรที่มีบทบาทหน้าที่สอดคล้อง และเกี่ยวข้อง ร้อยละ 66.7 และเป็นองค์กรที่มีนโยบายเกี่ยวข้องสนับสนุนร้อยละ 62.7 ตามลำดับ

4.2.3 ลักษณะการประสานงานภายใต้ความร่วมมือและข้อมูลที่เป็น

4.2.3.1 ด้านการประสานงานระหว่างองค์กรภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน ในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในด้านผู้รับผิดชอบในการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน ทั้ง 3 องค์กร คือ หน่วยงานภาครัฐ NGO และองค์กรประชาชนให้ความเห็นในภาพรวมในลักษณะก้ำกึ่งกันกล่าวคือ เห็นว่าองค์กรผู้รับผิดชอบหลักในการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐานของจังหวัด คือ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ร้อยละ 66.7 และเห็นว่าผู้ประสานงานควรมาจากองค์กรที่สมาชิกร่วมคัดเลือกและแต่งตั้งเป็นผู้ประสานงาน ร้อยละ 66.7 เช่นกัน ส่วนที่แตกต่างคือ หน่วยงานภาครัฐและองค์กรประชาชน เห็นว่า สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดควรเป็นผู้รับผิดชอบหลัก ส่วน NGO เห็นว่าผู้ประสานงานควรมาจากองค์กรสมาชิกร่วมกันกำหนด ดังแสดงให้เห็นในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 จำนวน ร้อยละของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) องค์กรประชาชน ที่มีความคิดเห็นต่อองค์กรผู้รับผิดชอบหลักและวิธีในการประสานงานระหว่างองค์กรภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน โดยเปรียบเทียบภายในกลุ่ม และเปรียบเทียบรวมทุกกลุ่ม

องค์กรผู้รับผิดชอบในการประสานงาน และวิธีการประสานงาน	หน่วยงาน ภาครัฐ	NGOs	องค์กร ประชาชน	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1) ผู้รับผิดชอบหลักในการประสานงาน				
1.1 องค์กรผู้รับผิดชอบหลักในการปฏิบัติงานด้านการสาธารณสุขมูลฐาน คือ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	27 (75.0)	27 (47.4)	30 (90.9)	84 (66.7)
1.2 องค์กรที่สมาชิกร่วมกันคัดเลือกหรือแต่งตั้งให้เป็นผู้ประสานงาน	12 (33.3)	45 (78.9)*	27 (81.8)	84 (66.7)
2) วิธีการประสานงาน				
2.1 วิธีการจัดตั้งองค์กรหรือคณะทำงาน	30 (83.3)	40 (71.4)	32 (97.0)*	102 (81.6)
2.2 มีการใช้สื่อในการประสานงาน เช่น จดหมายข่าว วารสาร ฯลฯ	31 (86.1)*	38 (67.9)	30 (90.6)	99 (79.2)
2.3 ใช้แผนปฏิบัติ	26 (72.2)	45 (80.4)*	25 (75.8)	96 (76.8)
2.4 ใช้วิธีการงบประมาณ	18 (50.0)	22 (39.3)	23 (69.9)	63 (50.4)

ส่วนวิธีการในการประสานงานนั้น ร้อยละ 81.6 เห็นว่าควรใช้วิธีการจัดตั้งองค์กรหรือคณะทำงาน ส่วนความคิดเห็นรองลงมา ได้แก่ มีการใช้สื่อเช่น จดหมายข่าว วารสาร ฯลฯ ร้อยละ 79.2 และการใช้แผนปฏิบัติ ร้อยละ 76.8 ที่เห็นด้วยกับการใช้วิธีการงบประมาณมีเพียง ร้อยละ 50.49

เมื่อแยกการวิเคราะห์รายกลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มหน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญกับการใช้สื่อในการประสานงานมากที่สุด ส่วนองค์กรพัฒนาเอกชนให้ความสำคัญกับการใช้แผนปฏิบัติในการประสานงาน องค์กรประชาชนกลับเห็นความสำคัญในการจัดตั้งองค์กรหรือคณะทำงานเพื่อประสานงาน และสิ่งที่ทุกกลุ่มเห็นความสำคัญน้อยที่สุดคือการใช้วิธีการงบประมาณ

4.2.3.2 ลักษณะของข้อมูลที่สำคัญในการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน เพื่อนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด

จากการศึกษาลักษณะของข้อมูลที่สำคัญในการประสานความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนพบว่า ในกลุ่มของทั้งหน่วยงานภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) และองค์กรประชาชนให้ความสำคัญกับลักษณะของข้อมูลที่สำคัญอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.48 (S.D. = 0.37) ลักษณะของข้อมูลที่สำคัญสูงสุดคือ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชน ($\bar{x}$ = 4.66, S.D. = 0.47) ส่วนข้อมูลที่สำคัญ โดยมีความเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กร ($\bar{x}$ = 4.29, S.D. = 0.55) ดังแสดงให้เห็นในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในเรื่อง ลักษณะข้อมูลที่สำคัญในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรพัฒนาเอกชน เพื่อนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด

ลักษณะของข้อมูลที่สำคัญ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1) ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต	4.66	0.47	สูงที่สุด
2) ข้อมูลสถานะทางสุขภาพของประชาชน	4.51	0.53	สูงที่สุด
3) ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากร เช่น งบประมาณ คน วัสดุ อุปกรณ์ ของแต่ละหน่วยงาน	4.50	0.60	สูงที่สุด
4) ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมหรือแผนงาน โครงการของแต่ละองค์กร	4.43	0.55	สูง
5) ข้อมูลการดำเนินกิจกรรม ภายใต้ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน	4.48	0.60	สูง
6) ข้อมูลวิชาการหรือประสบการณ์ในการพัฒนา	4.42	0.64	สูง
7) ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กร	4.29	0.55	สูง
รวม	4.48	0.37	

เมื่อนำข้อมูลมาศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อลักษณะข้อมูลที่จำเป็นในการประสานความร่วมมือเพื่อนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-Way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อลักษณะข้อมูลที่จำเป็นในการประสานความร่วมมือ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น ($P < 0.05$) ดังรายละเอียดในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อลักษณะของข้อมูลที่จำเป็นในการประสานความร่วมมือ เพื่อนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด ระหว่างกลุ่มประชากร 3 กลุ่ม

Source	D.F.	Sum of Squares	Mean Squares	F Ratio	F Prob.
Between Group	2	0.4809	0.2404	1.7770	0.1735
Within Group	121	16.3717	0.1353		
Total	123	16.8525			

$P < 0.05$

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะข้อมูลที่จำเป็นในการประสานความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัดของประชากร 3 กลุ่ม

หน่วยงาน	$\bar{x}$	S.D.
องค์กรประชาชน	4.3217	0.4020
NGOs	4.2566	0.5447
หน่วยงานภาครัฐ	4.0588	0.2599
รวม	4.2158	0.4547

อย่างไรก็ตาม ผลจากการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากตารางที่ 23 พบว่ากลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยการให้ความสำคัญต่อกับลักษณะของข้อมูลที่จำเป็นในการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน เพื่อนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด คือ กลุ่มองค์กรประชาชน รองลงมาได้แก่ NGOs ส่วนกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หน่วยงานภาครัฐ แต่ทั้งสามกลุ่มมีค่าเฉลี่ยรวมในการให้ความสำคัญกับลักษณะข้อมูลดังกล่าวอยู่ในระดับสูง

จากประเด็นการประสานงานระหว่างองค์กรภายใต้ความร่วมมือ ประเด็นลักษณะข้อมูลที่เป็นในการประสานงาน แนวโน้มการทำงานด้านสุขภาพ และความต้องการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ซึ่งเมื่อเชื่อมโยงให้เห็นภาพรวมที่ได้จากการศึกษาจะพบว่าทั้งสามองค์กรมีความต้องการให้องค์กรประสานความร่วมมือมีใน 2 ลักษณะ คือ 1) ให้ผู้รับผิดชอบหลักเป็นผู้ประสานงาน 2) องค์กรร่วมกันคัดเลือกหรือแต่งตั้งให้เป็นผู้ประสานงาน ซึ่งข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ลักษณะการประสานงานควรให้ผู้รับผิดชอบหลักเป็นผู้ประสานงาน เพราะมีระบบการทำงานอยู่แล้ว ส่วนการแต่งตั้งคณะทำงานควรเป็นลักษณะตามปัญหาที่จำเป็น หรือเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ซึ่งแล้วแต่ความเหมาะสม แต่ก็ต้องคำนึงถึงโครงสร้างคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐ และองค์กรพัฒนาเอกชน เพราะคณะทำงานจะเป็นตัวประสานให้เกิดการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งถือว่าสำคัญมาก และถ้าจะให้ดีคืออยู่ในดุลยพินิจร่วมกันของคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน ในเรื่องข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต้องใช้ในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐาน พบว่า ข้อมูลที่จำเป็นซึ่งอยู่ในกลุ่มคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชน 2) ข้อมูลสถานะทางสุขภาพ 3) ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรของแต่ละหน่วยงาน โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาที่มาของการกำหนดนโยบายเข้าร่วมมือส่วนหนึ่งมาจากสภาพปัญหาและการพัฒนาของประชาชน นอกจากนี้ ยังพบว่าการให้ความสำคัญกับกิจกรรมความร่วมมือของทั้ง 3 องค์กรได้ให้ความสำคัญสูงสุดคือ กิจกรรมการนำข้อมูลสภาพปัญหาและการพัฒนามาใช้ในการวางแผน

4.2.4 การดำเนินกิจกรรมร่วมกันภายใต้ความร่วมมือ

ความคิดเห็นในด้านกิจกรรมที่ควรดำเนินการร่วมกันภายใต้ความร่วมมือมากที่สุดคือ มีการประสานนโยบายและแผนปฏิบัติร่วมกัน (ร้อยละ 92.1) รองลงมา ได้แก่ ร่วมดำเนินกิจกรรมภายใต้แผนปฏิบัติ (ร้อยละ 91.3) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (ร้อยละ 81.7) การร่วมสนับสนุนทรัพยากร (ร้อยละ 80.2) และการร่วมติดตามและประเมินผล (ร้อยละ 69.0) ตามลำดับ ความคิดเห็นที่หน่วยงานภาครัฐเสนอมากที่สุด คือ มีการประสานนโยบายและแผนปฏิบัติร่วมกัน ส่วนที่เห็นความเห็นน้อยที่สุดคือการร่วมติดตามและประเมินผล ส่วนองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) เห็นว่ากิจกรรมที่ควรดำเนินการร่วมกันมากที่สุด คือ การร่วมดำเนินกิจกรรมภายใต้แผนปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดขององค์กรประชาชนที่มีความคิดเห็นในทำนองเดียวกันว่า การร่วมดำเนินกิจกรรมภายใต้แผนปฏิบัติและการประสานนโยบายและแผนปฏิบัติร่วมกันเป็นสิ่งที่เห็นว่าควรดำเนินการมากที่สุด ส่วนที่เห็นว่าการดำเนินการน้อยที่สุด คือ การร่วมติดตามและประเมินผล แต่อย่างไรก็ตามความคิดเห็นในประเด็นนี้ผู้ที่ให้ความเห็นว่าควรมีการร่วมติดตามและประเมินผลมากกว่ากลุ่มอื่นคือ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) ดังแสดงให้เห็นในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 จำนวน ร้อยละของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) องค์กรประชาชนที่มี
ความคิดเห็นต่อกิจกรรมที่ควรดำเนินการร่วมกัน ภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และ
องค์กรพัฒนาเอกชน ในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด
โดยเปรียบเทียบภายในกลุ่มและเปรียบเทียบรวมทุกกลุ่ม

การดำเนินกิจกรรมร่วมกันภายใต้ ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและ องค์กรพัฒนาเอกชน	หน่วยงาน ภาครัฐ	NGO,	องค์กร ประชาชน	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1) มีการประสานนโยบายและแผนปฏิบัติ	33 (93.3)	51 (89.5)	32 (97.0)	116 (92.1)
2) ร่วมดำเนินกิจกรรมภายใต้แผนปฏิบัติ	30 (91.7)	53 (93.0)	32 (97.0)	115 (91.3)
3) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	24 (66.7)	49 (86.0)	30 (90.9)	103 (81.7)
4) ร่วมสนับสนุนทรัพยากร	24 (66.7)	51 (89.5)	26 (78.8)	101 (80.2)
5) การร่วมติดตามและประเมินผล	21 (58.3)	48 (84.2)	18 (54.5)	87 (69.0)

เมื่อจำแนกการดำเนินกิจกรรมร่วมกันภายใต้ความร่วมมือพบว่า ประเด็นเรื่องการร่วมดำเนิน
กิจกรรมภายใต้แผนปฏิบัติและการประสานนโยบายและแผนปฏิบัติ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการ
ตัดสินใจ กลุ่มที่เห็นว่าเป็นกิจกรรมที่ควรดำเนินการร่วมกันมากที่สุดคือ องค์กรประชาชน ส่วนองค์กร
พัฒนาเอกชน (NGOs) มีความเห็นและให้ความสำคัญในเรื่องการร่วมสนับสนุนทรัพยากร และการร่วม
ติดตามและประเมินผล ซึ่งผลการศึกษาในประเด็นนี้สอดคล้องกับการให้ความสำคัญกับการดำเนิน
กิจกรรมภายใต้ความร่วมมือ ซึ่งพบว่ากิจกรรมที่ให้ความสำคัญมากที่สุดของทั้งสามองค์กร คือ กลุ่ม
กิจกรรมการวางแผนปฏิบัติและดำเนินการ

กล่าวโดยภาพรวมสรุปได้ว่า ภายใต้ความร่วมมือในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไป
สู่การปฏิบัติในระดับจังหวัด ทุกองค์กรเห็นด้วยว่าควรมีการจัดองค์กร ซึ่งโครงสร้างองค์กรที่เห็นด้วย
มากที่สุด คือ คณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน โดยมีบทบาทหน้าที่ในการ
กำหนดนโยบายและแผนในระดับจังหวัดและมีหน้าที่ในการประสานแผนปฏิบัติ นอกจากนั้นเห็นว่า
ควรมีการจัดเครือข่ายปฏิบัติงาน (Net-working) ให้มีบทบาทในการประสานงานและแลกเปลี่ยน
ข่าวสารและประสบการณ์ ข้อเสนอดังกล่าวเป็นไปในทำนองเดียวกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์
หน่วยงาน ทั้งภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) และองค์กรประชาชนในจังหวัดขอนแก่น
จำนวน 36 องค์กร ซึ่งเห็นด้วยกับการจัดองค์กรในลักษณะดังกล่าว เนื่องจากหากมีการกำหนดนโยบาย
และแผนปฏิบัติในระดับท้องถิ่นแล้ว การพัฒนาจะสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของ
ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นมากขึ้น นอกจากนี้ ภายใต้รูปแบบคณะกรรมการดังกล่าว จะแสดงให้เห็นถึง
รูปธรรมทางการปฏิบัติ หากคณะกรรมการสามารถประสานแนวปฏิบัติและประสานทรัพยากรเพื่อนำ

ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด โดยเฉพาะการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายปฏิบัติงาน (Net-working) กับองค์กรชุมชนที่ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่และเกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง กระจายทรัพยากรลงสู่พื้นที่ที่สามารถปฏิบัติงานได้ จะทำให้ความร่วมมือเกิดเป็นรูปธรรมและเรียนรู้เพื่อปรับปรุงร่วมกัน ซึ่งลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลที่พบจากองค์กรประชาชน คือ ปัญหาที่ประสบมากที่สุดเป็นปัญหาในเรื่องการประสานงานกับหน่วยงานอื่น และการขาดข้อมูลหรือวิชาการในบางเรื่อง อีกทั้งลักษณะการพัฒนาความร่วมมือระหว่างองค์กรที่ปฏิบัติกันมากที่สุด คือ การจัดเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน และมีบางองค์กรเสนอว่าภายใต้โครงสร้างความร่วมมือดังกล่าวควรให้ความเป็นผู้นำที่เท่าเทียมกัน มีอิสระในการดำเนินการ ส่วนการจัดตั้งคณะทำงานมีความเห็นว่ารูปแบบดังกล่าวกิจกรรมบางอย่างอาจมีความจำเป็นซึ่งองค์กรพัฒนาเอกชนมีคณะทำงานในแต่ละด้านอยู่แล้ว เช่น คณะทำงานด้านเด็ก ด้านเอดส์ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสตรี ด้านปัญหาเกษตรกร เป็นต้น ซึ่งพร้อมที่จะเข้าร่วมมือและจะทำให้งานเกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติมากขึ้น ในด้านการกำหนดแผนปฏิบัติและตัดสินใจร่วมกันในรายละเอียดอาจไม่จำเป็น เนื่องจากแต่ละองค์กรมีกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้องอยู่แล้วใช้เพียงการประสานแผน ทรัพยากร และข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้เกิดกิจกรรมการพัฒนาอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบ ขณะเดียวกันพบว่า NGO, องค์กรประชาชน รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐบางองค์กร มีข้อเสนอให้จัดตั้งกองทุนทางสังคมด้านสุขภาพเพื่อใช้ในการส่งเสริมสวัสดิการด้านสุขภาพแก่ประชาชนในเขตชนบทหรือเขตอื่น ๆ รวมทั้งใช้สนับสนุนโครงการการพัฒนาสุขภาพของหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน โดยเงินกองทุนมาจากภาษีสินค้าบางรายการที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพมาจากงบประมาณแผ่นดินหรือจากประชาชนออกสมทบ เป็นต้น ซึ่งจะทำให้องค์กรภาคเอกชนและชุมชนสามารถที่จะจัดกลไกเข้าไปใช้ทรัพยากรส่วนนี้ในการพัฒนาสุขภาพได้ อย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการให้ความสำคัญกับการดำเนินกิจกรรมที่มีผลต่อความสำเร็จในความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด กับประสิทธิผลของการปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าว

ในการพัฒนาการบริหรนั้น ต้องการที่จะทราบตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ทิศทางการพัฒนาเพื่อนำตัวแปรดังกล่าวมาใช้ในการส่งเสริมหรือให้ความสำคัญเป็นพิเศษในการพัฒนา โดยการศึกษาครั้งนี้จึงให้ความสนใจกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการให้ความสำคัญในการดำเนินกิจกรรมที่มีผลต่อความสำเร็จในความร่วมมือกับประสิทธิผลของการปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) และใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อพยากรณ์การให้ความสำคัญกับการดำเนินกิจกรรมที่มีผลต่อความสำเร็จในความร่วมมือกับประสิทธิผลของการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว โดยตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 1) กิจกรรมการส่งเสริมสนับสนุนและการประสานงาน (x_1) 2) กิจกรรมการมีส่วนร่วม

ในการตัดสินใจ (x_2) 3) กิจกรรมการวางแผนปฏิบัติและดำเนินการ (x_3) 4) กิจกรรมการติดตามประเมินผล (x_4) กับประสิทธิผลของการดำเนินกิจกรรม (Y) ที่มีผลต่อความสำเร็จในความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด

เมื่อทำการวิเคราะห์เพื่อหาลำดับความสัมพันธ์ โดยนำข้อมูลมาทดสอบความสัมพันธ์ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปรพบว่า ตัวแปรการให้ความสำคัญกับการดำเนินกิจกรรมภายใต้ความร่วมมือทั้ง 4 ตัวแปร คือ 1) กิจกรรมการส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือและการประสานงาน (X_1) 2) กิจกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_2) 3) กิจกรรมการวางแผนปฏิบัติและดำเนินการ (X_3) 4) กิจกรรมการติดตามประเมินผล (X_4) ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการดำเนินกิจกรรมที่มีผลต่อความสำเร็จในความร่วมมืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น $P < 0.05$ ดังแสดงในตารางที่ 25

เมื่อนำมาสร้างกราฟความสัมพันธ์ดู ปรากฏว่าเป็นไปในทางตรงกันข้าม ซึ่งอธิบายได้ว่า การให้ความสำคัญกับการดำเนินกิจกรรมที่มีผลต่อความสำเร็จในความร่วมมือ ซึ่งน่าจะส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติแต่กลับเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม แสดงให้เห็นว่าการปฏิบัติกิจกรรมในความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) และองค์กรประชาชน อาจมีปัจจัยอื่นที่มีอิทธิพล ซึ่งข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารทั้งภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) และองค์กรประชาชน พบว่า สาเหตุของการให้ความสำคัญกับความร่วมมือมากแต่การปฏิบัติได้น้อยนั้นอาจมาจากหลายประการ คือ (1) ความจริงธรรมชาติของแต่ละองค์กรแตกต่างกัน และบางอย่างก็ระแวงซึ่งกันและกัน ในทางปฏิบัติจึงส่งผลให้ขาดการยอมรับซึ่งกันและกันที่แท้จริง ดังจะเห็นได้จากรัฐเองก็พยายามออกกฎหมายควบคุม NGO ก็พยายามเคลื่อนไหวเพื่อตรวจสอบภาครัฐ (2) ระเบียบวิธีปฏิบัติของแต่ละองค์กรแตกต่างกัน ทั้งเวลา การปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบว่า องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ต้องการให้มีการพัฒนาแนวปฏิบัติและการบริหารจัดการภายใต้ความร่วมมือ

ตารางที่ 25 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างตัวแปรการให้ความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมกับประสิทธิผลของการดำเนินกิจกรรมร่วมกันภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด เมื่อพิจารณาจาก Correlation matrix

Correlation	1) การส่งเสริมสนับสนุนและการประสานงาน (X_1)	2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_2)	3) การวางแผนปฏิบัติและดำเนินการ (X_3)	4) การติดตามและประเมินผล (X_4)	Y_s
1) การส่งเสริมสนับสนุนและการประสานงาน (X_1)	1.0000	0.0347	0.6852	0.4177	-0.0261
2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_2)	0.6347	1.0000	0.6971	0.4469	-0.0407
3) การวางแผนปฏิบัติและดำเนินการ (X_3)	0.6852	0.6917	1.0000	0.6280	-0.1043
4) การติดตามและประเมินผล (X_4)	0.4177	0.4469	0.6280	1.0000	0.0749

$P < 0.05$

4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยปัญหาอุปสรรคกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในการพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และองค์กรพัฒนาเอกชนในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด

การศึกษาในประเด็นนี้ ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยปัญหาอุปสรรคกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน ตามกรอบแนวคิดของการศึกษา (ดังแสดงในแผนภูมิที่ 4.3) ซึ่งผลจากการศึกษานี้ทำให้ทราบความสัมพันธ์และขนาดของความสัมพันธ์เพื่อนำมาประกอบใช้ในการพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัดโดยผู้ศึกษาได้แยกเป็นประเด็น เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์อย่างเชื่อมโยงไปกับปัจจัยทางการบริหารที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งผลการศึกษาพบดังนี้

4.4.1.1 ปัจจัยทางการบริหารที่เป็นองค์ประกอบภายนอก : เป็นปัจจัยที่มีในแต่ละหน่วยงาน อันประกอบด้วย การยอมรับและเข้าร่วมมือ เพราะมีบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและมีนโยบายสนับสนุน โดยกำหนดแนวปฏิบัติ หรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องในความร่วมมือ นอกจากนี้ยังจัดระบบการบริหารจัดการองค์กรเพื่อส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือ กล่าวคือมีการจัดองค์กรหรือผู้รับผิดชอบและมีการกำหนดทรัพยากรเพื่อส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือ ซึ่งจากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง

ปัจจัยปัญหาอุปสรรคกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด พบว่า

1) ปัญหาการขาดการยอมรับซึ่งกันและกันภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน พบว่ามีปัญหาร้อยละ 61.1 โดยปัญหานี้มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนใน 3 ประเด็น คือ

1.1 การร่วมดำเนินการภายใต้แผนปฏิบัติโดยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น $P < 0.05$ และค่าความสัมพันธ์ (Cramer's V) = 0.2725 ซึ่งค่าความสัมพันธ์ดังกล่าวมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง โดยทั้ง 3 องค์กรมีความเห็นและข้อเสนอแนะร้อยละ 91.3

1.2 องค์กรพัฒนาเอกชนดำเนินการโดยอิสระ ภายใต้บทบาทหน้าที่และนโยบายของแต่ละองค์กร ซึ่งปัญหาอุปสรรคในเรื่องการขาดการยอมรับซึ่งกันและกันภายใต้ความร่วมมือมีความสัมพันธ์กับเรื่องนี้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น $P < 0.05$ และค่าความสัมพันธ์ (Cramer's V) = 0.23019 อยู่ในระดับมีความสัมพันธ์กันบ้าง โดยหน่วยงานทั้ง 3 คือ หน่วยงานภาครัฐ NGOs และองค์กรประชาชนมีความเห็นและข้อเสนอแนะร้อยละ 63.2

1.3 วิธีการประสานงานโดยใช้แผนปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กับปัญหาอุปสรรคในเรื่องนี้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น $P < 0.05$ และมีค่าความสัมพันธ์ (Cramer's V) = 0.22851 อยู่ในระดับมีความสัมพันธ์กันบ้าง โดยทั้ง 3 องค์กร มีความเห็นและข้อเสนอแนะร้อยละ 76.8

จากผลการศึกษา กล่าวได้ว่าปัจจัยที่จะช่วยให้ปัญหาการขาดการยอมรับซึ่งกันและกันภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน ในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัดได้รับการแก้ไขหรือปรับปรุงให้ดีขึ้น พบว่ามีความสัมพันธ์กับปัจจัย 3 ประการ โดยเรียงลำดับความสำคัญของปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ด้วย ค่าความสัมพันธ์ (Cramer's V) ซึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญตามลำดับได้แก่

- (1) การร่วมดำเนินการภายใต้แผนปฏิบัติ (ค่า Cramer's V = 0.2723)
- (2) องค์กรพัฒนาเอกชนดำเนินการโดยอิสระ ภายใต้บทบาทหน้าที่ของแต่ละองค์กร (ค่า Cramer's V = 0.23019)
- (3) ใช้แผนปฏิบัติในการประสานงาน (ค่า Cramer's V = 0.22851)

2) ปัญหาขาดการประสานนโยบายและแผน มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรมภายใต้ความร่วมมือ ด้วยการร่วมสนับสนุนทรัพยากรอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น $P < 0.05$ โดยมีค่าความสัมพันธ์ (Cramer's V) = 0.22426 อยู่ในระดับมีความสัมพันธ์กันบ้าง ภายใต้ความสัมพันธ์ดังกล่าวทำให้กล่าวได้ว่า การสนับสนุนทรัพยากรมีส่วนทำให้ การประสานนโยบายและแผนระหว่างองค์กรทั้งภาครัฐ NGOs และองค์กรประชาชนดีขึ้น

3) ปัญหาขาดการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อส่งเสริมความร่วมมือมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องการประสานงานระหว่างองค์กร โดยใช้วิธีการงบประมาณอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น $P < 0.05$ มีค่าความสัมพันธ์ (Cramer's V) = 0.17699 อยู่ในระดับความสัมพันธ์กันบ้าง โดยเห็นว่ามีปัญหาดังกล่าว ร้อยละ 68 และมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อเรื่องนี้ ร้อยละ 50.4 ซึ่งทำให้เราทราบว่า วิธีการประสานงานโดยใช้วิธีการงบประมาณจะช่วยทำให้ปัญหาการขาดการสนับสนุนทรัพยากร เพื่อส่งเสริมความร่วมมือได้รับการแก้ไขที่ดีขึ้น

4.4.1.2 ปัจจัยทางการบริหารที่เป็นองค์ประกอบภายใน : เป็นองค์ประกอบทางการบริหารภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน ซึ่งได้แก่ ลักษณะการเข้าร่วมมือ การจัดองค์กร การประสานงาน และการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ซึ่งจากผลการศึกษาพบดังนี้

1) ปัญหาขาดการจัดองค์กรภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนพบว่า มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ลักษณะการจัดองค์กรที่ต้องการให้มี คือ การจัดเครือข่ายปฏิบัติงาน (Net-working) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น $P < 0.05$ โดยมีหน่วยงานที่เห็นว่ามีปัญหาอุปสรรคดังกล่าว ร้อยละ 12.8 และเสนอความคิดเห็น ร้อยละ 76.8 ซึ่งมีค่าความสัมพันธ์ (Cramer's V) = 0.24325 อยู่ในระดับมีความสัมพันธ์กันบ้าง ทำให้เราสามารถสรุปได้ว่าการจัดองค์กรในลักษณะการจัดเครือข่ายปฏิบัติงาน (Net-working) จะทำให้มีการจัดองค์กรภายใต้ความร่วมมือที่ดีขึ้น

2) ปัญหาขาดการพิจารณาปัญหาและการพัฒนาร่วมกัน มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะใน 2 เรื่อง คือ

2.1 ปัญหาขาดการพิจารณาปัญหาและการพัฒนาร่วมกัน มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะให้มีการจัดองค์กรภายใต้ความร่วมมือ โดยจัดให้มีคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น $P < 0.05$ มีค่าความสัมพันธ์ (Cramer's V) = 0.21843 อยู่ในระดับความสัมพันธ์กันบ้าง โดยหน่วยงานทั้งภาครัฐ NGOs และองค์กรประชาชน มีความเห็นว่าเรื่องนี้เป็นปัญหาอุปสรรคร้อยละ 58.7 และมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ร้อยละ 96.8

2.2 มีความสัมพันธ์กับวิธีการประสานงานโดยใช้แผนปฏิบัติ อย่างมีนัยยะสำคัญ $P < 0.05$ ค่าความสัมพันธ์ (Cramer's V) = 0.19472 อยู่ในระดับการมีความสัมพันธ์กันบ้าง โดยหน่วยงานทั้งภาครัฐ NGOs และองค์กรประชาชนให้ความเห็นว่าปัญหาอุปสรรค ร้อยละ 58.4 และให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ร้อยละ 76.8

จากผลการศึกษาที่พบ กล่าวได้ว่าการจัดให้มีคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน จะทำให้มีการร่วมพิจารณาปัญหาและการพัฒนาดีขึ้น นอกจากนี้ หากให้ความสำคัญกับการประสานความร่วมมือโดยใช้แผนปฏิบัติมากขึ้น ก็จะเป็นการทำให้ทั้งหน่วยงานภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนมีการพิจารณาปัญหาและการพัฒนาร่วมกันมากขึ้นด้วย

3) ปัญหาขาดการวางแผนปฏิบัติและดำเนินการร่วมกัน มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะใน 2 เรื่อง คือ

3.1 ลักษณะการเข้าร่วมมือ : สมาชิกที่เข้าร่วมมือประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ NGOs องค์กรประชาชนและประชาชนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยยะสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น $P < 0.05$ มีค่าความสัมพันธ์ (Cramer's V) = 0.3264 ซึ่งอยู่ในระดับความสัมพันธ์ปานกลาง โดยทั้ง 3 องค์กร เห็นว่ามีปัญหาอุปสรรค ร้อยละ 70.6 และมีความเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องนี้ ร้อยละ 92.1

3.2 การจัดองค์กรภายใต้ความร่วมมือ : โดยจัดให้มีองค์กรร่วมระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับปัญหาขาดการวางแผนปฏิบัติและดำเนินการร่วมกันที่ระดับความเชื่อมั่น $P < 0.05$ มีค่าความสัมพันธ์ (Cramer's V) = 0.17699 อยู่ในระดับความสัมพันธ์ปานกลาง โดยเห็นว่ามีปัญหาอุปสรรคในเรื่องนี้ร้อยละ 70.2 และมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ร้อยละ 96.8

จากผลการศึกษาได้กล่าวได้ว่า ความร่วมมือในการวางแผนปฏิบัติและดำเนินการร่วมกันจะดีขึ้น หากเราส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) องค์กรประชาชนและประชาชนเข้าร่วมมือกันในการพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐาน ขณะเดียวกันการวางแผนและดำเนินการร่วมกันจะดีขึ้น โดยจัดให้มีองค์กรร่วมระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน

4) ปัญหาการไม่มีการประสานข้อมูลข่าวสารและกิจกรรม มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่อง การจัดองค์กรภายใต้ความร่วมมือในลักษณะการจัดให้มีเครือข่ายปฏิบัติงาน (Net-working) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น $P < 0.05$ โดยมีค่าความสัมพันธ์ (Cramer's V) = 0.18982 อยู่ในระดับมีความสัมพันธ์กันบ้าง ทั้ง 3 องค์กรให้ความเห็นว่ามีปัญหาอุปสรรคนี้อยู่ร้อยละ 50.8 และมีความเห็นและข้อเสนอแนะ ร้อยละ 89.5 จากความสัมพันธ์ของตัวแปรที่พบกล่าวได้ว่า การจัดเครือข่ายปฏิบัติงาน (Net-working) จะทำให้มีการประสานข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมระหว่างหน่วยงานที่เข้าร่วมมือได้ดียิ่งขึ้น

5) ปัญหาขาดการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ทราบบทบาทหน้าที่ของแต่ละองค์กรมีความสัมพันธ์กับการจัดเครือข่ายปฏิบัติงาน (Net-working) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น $P < 0.05$ มีค่าความสัมพันธ์ (Cramer's V) = 0.23253 อยู่ในระดับมีความสัมพันธ์กันบ้าง โดยทั้ง 3 องค์กรให้ความเห็นว่ามีปัญหาอุปสรรค ร้อยละ 58.9 และมีความเห็นและข้อเสนอแนะ ร้อยละ 89.5 จากความสัมพันธ์ของตัวแปรที่พบกล่าวได้ว่า การจัดเครือข่ายปฏิบัติงาน (Net-working) จะทำให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ทราบบทบาทหน้าที่ของแต่ละองค์กรมากขึ้น

6) ปัญหาขาดการพัฒนาแนวปฏิบัติและการบริหารจัดการภายใต้ความร่วมมือ ซึ่งทั้ง 3 องค์กรให้ความเห็นว่าเป็นปัญหา ร้อยละ 69.0 เมื่อนำมาศึกษาความสัมพันธ์กับความคิดเห็นและ

ข้อเสนอแนะพบว่า ความสัมพันธ์กับ 4 ประเด็น และสามารถเรียงลำดับความสัมพันธ์ โดยใช้ค่าความสัมพันธ์ (Cramer's V) ดังนี้

6.1 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น $P < 0.05$ กับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการดำเนินกิจกรรมร่วมกันภายใต้ความร่วมมือ โดยการร่วมคิดตามและประเมินผล ค่าความสัมพันธ์ (Cramer's V) = 0.25729 อยู่ในระดับมีความสัมพันธ์กันบ้าง โดยทั้ง 3 องค์การมีความเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องนี้ ร้อยละ 69

6.2 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น $P < 0.05$ กับการดำเนินกิจกรรมบริหารจัดการภายใต้ความร่วมมือโดยสมาชิกสามารถเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมภายใต้แผนปฏิบัติ มีค่าความสัมพันธ์ (Cramer's V) = 0.21866 อยู่ในระดับมีความสัมพันธ์กันบ้าง โดยทั้ง 3 องค์การ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องนี้ ร้อยละ 91.3

6.3 มีความสัมพันธ์กับลักษณะการจัดองค์กรผู้รับผิดชอบในการประสานงานอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น $P < 0.05$ โดยมีความสัมพันธ์กับลักษณะองค์กรผู้รับผิดชอบในการประสานงานใน 2 ลักษณะคือ ลักษณะแรก : ให้ผู้รับผิดชอบหลักในการประสานงานคือ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ซึ่งเป็นองค์กรผู้รับผิดชอบในการส่งเสริมการพัฒนางานสาธารณสุขมูลฐาน ลักษณะที่สอง : องค์กรสมาชิกร่วมกันคัดเลือกหรือแต่งตั้งให้เป็นผู้ประสานงาน โดยค่าความสัมพันธ์ (Cramer's V) ในทั้งสองลักษณะเท่ากัน คือ 0.21851 อยู่ในระดับมีความสัมพันธ์กันบ้าง และหน่วยงานทั้ง 3 คือหน่วยงานภาครัฐ NGOs องค์กรประชาชนให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ร้อยละ 66.7

6.4 วิธีการประสานงานโดยใช้สื่อในการประสานงานมีความสัมพันธ์กับปัญหาอุปสรรคในเรื่องนี้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น $P < 0.05$ ค่าความสัมพันธ์ (Cramer's V) = 0.21851 อยู่ในระดับมีความสัมพันธ์กันบ้างทั้ง 3 องค์การให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ร้อยละ 79.2

จากความสัมพันธ์ของตัวแปรที่พบกล่าวได้ว่า การพัฒนาแนวปฏิบัติและการบริหารจัดการที่ดีภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด ปัจจัยที่จะต้องให้ความสำคัญเพื่อดำเนินการ โดยให้ความสำคัญแตกต่างกันตามระดับความสัมพันธ์โดยใช้ค่าความสัมพันธ์ (Cramer's V) ในการจำแนกหรือให้น้ำหนักความสำคัญของตัวแปรดังนี้

- 1) การร่วมคิดตามประเมินผล (ค่า Cramer's V = 0.25729)
- 2) สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมภายใต้แผนปฏิบัติ (ค่า Cramer's V = 0.21866)
- 3) องค์กรประสานงาน คือ องค์กรผู้รับผิดชอบหลักในการส่งเสริมการพัฒนางานสาธารณสุขมูลฐาน คือ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หรือองค์กรที่สมาชิกร่วมกันคัดเลือกหรือแต่งตั้งให้เป็นผู้ประสานงาน (ค่า Cramer's V = 0.21831)
- 4) ใช้สื่อในการประสานงาน เช่น วารสาร สื่อพิมพ์ อื่น ๆ (ค่า Cramer's V = 0.21014)

โดยการอธิบายค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาอุปสรรคกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน เพื่อนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด แสดงรายละเอียดในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 จำนวน ร้อยละ และ ค่า chi-square และ Cramer's V ซึ่งแสดงความสัมพันธ์และขนาดความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยปัญหาอุปสรรคภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาอุปสรรค และความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบความร่วมมือ		มี ปัญหา อุปสรรค	มี ความ คิดเห็น	chi- square df=1 P<0.05	Cramer's V	ระดับ ความ สัมพันธ์
ปัญหาอุปสรรค ภายใต้ความร่วมมือ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการ พัฒนารูปแบบความ ร่วมมือ					
		จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)			
1) ขาดการยอมรับ ซึ่งกันและกัน ระหว่างภาครัฐและ องค์กรพัฒนาเอกชน	• วิธีการประสานงาน โดยใช้ แผนปฏิบัติ	77(61.1)	96(76.8)	6.52705*	0.22851	มีความ สัมพันธ์ กันบ้าง
	• การดำเนินกิจกรรม ร่วมกันภายใต้ ความร่วมมือ โดยร่วมดำเนินการ ภายใต้แผนปฏิบัติ	77(61.1)	115(91.3)	9.34603*	0.27235	มีความ สัมพันธ์ ระดับ ปาน กลาง
	• ลักษณะการเข้าร่วมมือ โดย องค์กรพัฒนาเอกชนดำเนินการโดย อิสระภายใต้บทบาทหน้าที่และ นโยบายของแต่ละองค์กร	77(61.1)	67(63.2)	6.67668*	0.23019	มีความ สัมพันธ์ กันบ้าง
2) ขาดการประสาน นโยบายและแผน	• การดำเนินกิจกรรม ร่วมกัน ภายใต้ความร่วมมือ โดยมีการร่วม สนับสนุนทรัพยากร	95(75.4)	101(80.2)	6.32567*	0.22406	มีความ สัมพันธ์ กันบ้าง

* มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น $P < 0.05$

ตารางที่ 26 จำนวน ร้อยละ และ ค่า chi-square และ Cramer's V ซึ่งแสดงความสัมพันธ์และขนาดความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยปัญหาอุปสรรคภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน กับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด (ต่อ)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาอุปสรรค และความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบความร่วมมือ		มี	มี	chi-square	Cramer's V	ระดับความสัมพันธ์
ปัญหาอุปสรรคภายใต้ความร่วมมือ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบความร่วมมือ	ปัญหาอุปสรรค	ความคิดเห็น	df=1 P<0.05		
		จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)			
3) ขาดการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อส่งเสริมความร่วมมือ	• วิธีการประสานงานโดยใช้วิธีการงบประมาณ	85(68.0)	63(50.4)	3.91578*	0.17699	มีความสัมพันธ์กันบ้าง
4) ขาดการจัดองค์กรภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน	• การจัดองค์กรในลักษณะการจัดเครือข่ายปฏิบัติงาน (Net-working)	16(12.8)	96(76.8)	7.37646*	0.24325	มีความสัมพันธ์กันบ้าง
5) ขาดการพิจารณาปัญหาและการพัฒนา ร่วมกัน	• วิธีการประสานงานโดยใช้แผนปฏิบัติ	73(58.4)	96(76.8)	4.73939*	0.19472	มีความสัมพันธ์กันบ้าง
	• การจัดองค์กรภายใต้ความร่วมมือ โดยจัดให้มีคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน	73(58.9)	120(96.8)	5.91634*	0.21843	มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
6) ขาดการวางแผนปฏิบัติและดำเนินการ ร่วมกัน	• ลักษณะการเข้าร่วมมือ โดยประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ NGO, องค์กรประชาชนและประชาชน	89(70.6)	116(92.1)	13.42648 *	0.32643	มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

* มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น $P < 0.05$

ตารางที่ 26 จำนวน ร้อยละ และ ค่า chi-square และ Cramer's V ซึ่งแสดงความสัมพันธ์และขนาดความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยปัญหาอุปสรรคภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน กับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด (ต่อ)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาอุปสรรค และความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบความร่วมมือ		มี ปัญหา อุปสรรค	มี ความ คิดเห็น	chi- square df=1 P<0.05	Cramer's V	ระดับ ความ สัมพันธ์
ปัญหาอุปสรรค ภายใต้ความร่วมมือ	ความคิดเห็นและข้อเสนอ แนะในการพัฒนารูปแบบ ความร่วมมือ	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)			
7) ไม่มีการประสานข้อมูล ข่าวสารและกิจกรรม	- การจัดองค์กร ภายใต้ความร่วมมือโดยจัดให้มีองค์กรร่วมระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน - การจัดองค์กรภายใต้ความร่วมมือในลักษณะการจัดให้มีเครือข่ายปฏิบัติงาน (Net-working)	87(70.2)	120(96.8)	4.02676*	0.17699	มีความสัมพันธ์กันบ้าง
8) ขาดการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์องค์กรให้ทราบ บทบาทหน้าที่ของแต่ละองค์กร	การจัดองค์กรภายใต้ความร่วมมือในลักษณะการจัดให้มีเครือข่ายปฏิบัติงาน (Net-working)	63(50.8)	111(89.5)	4.46786*	0.18982	มีความสัมพันธ์กันบ้าง
9) ปัญหาขาดการพัฒนา แนวปฏิบัติและการบริหารจัดการภายใต้ ความร่วมมือ	- การดำเนินกิจกรรมร่วมกันภายใต้ความร่วมมือโดยสมาชิกเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมภายใต้แผนปฏิบัติ - การดำเนินกิจกรรมร่วมกันภายใต้ความร่วมมือโดยการร่วมติดตามและประเมินผล	87(69.0)	115(91.3)	6.02411*	0.21866	มีความสัมพันธ์กันบ้าง
		87(69.0)	87(69.0)	8.34125*	0.25729	มีความสัมพันธ์กันบ้าง

* มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น $P < 0.05$

ตารางที่ 26 จำนวน ร้อยละ และ ค่า chi-square และ Cramer's V ซึ่งแสดงความสัมพันธ์และขนาดความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยปัญหาอุปสรรคภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน กับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด (ต่อ)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาอุปสรรค และความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบความร่วมมือ		มี	มี	chi-square	Cramer's	ระดับ
ปัญหาอุปสรรคภายใต้ความร่วมมือ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบความร่วมมือ	ปัญหาอุปสรรค	ความคิดเห็น	df=1	V	ความสัมพันธ์
		จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	P<0.05		
	• วิธีการประสานงานโดยใช้สื่อในการประสาน	87(69.0)	99(79.2)	5.51975*	0.21014	มีความสัมพันธ์กันบ้าง
	• วิธีการประสานงานโดยผู้รับผิดชอบหลักในการประสานงาน คือ องค์กร ผู้รับผิดชอบในการส่งเสริมการพัฒนางานสาธารณสุขมูลฐาน คือ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	87(69.0)	84(66.7)	6.01592*	0.21851	มีความสัมพันธ์กันบ้าง
	• ลักษณะผู้รับผิดชอบในการประสานงาน โดย องค์กรสมาชิกร่วมกันคัดเลือกหรือแต่งตั้งให้เป็นผู้ประสานงาน	87(69.0)	84(66.7)	6.01592*	0.21851	มีความสัมพันธ์กันบ้าง

* มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น $P < 0.05$

จากผลการศึกษาดังกล่าวสรุปได้ว่า ในการพัฒนาปัจจัยทางการบริหาร เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน ในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัด มีปัจจัยที่ควรให้ความสำคัญ โดยแยกเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบภายนอกและภายในแล้วเรียงลำดับความสำคัญด้วยค่าความสัมพันธ์ (Cramer's V) ดังนี้

1. ปัจจัยทางการบริหารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบภายนอก : ซึ่งเป็นองค์ประกอบในด้านการยอมรับและสนับสนุนของหน่วยงาน โดยมีปัจจัยที่ต้องให้ความสำคัญตามลำดับ ดังนี้

1.1 ส่งเสริมให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) องค์กรชุมชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐาน ซึ่งจะทำให้มีการร่วมกันวางแผนปฏิบัติและดำเนินการร่วมกันมากขึ้น

1.2 ส่งเสริมให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันภายใต้ความร่วมมือ โดยใช้วิธีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันภายใต้แผนปฏิบัติ นอกจากนั้นควรให้มีความเป็นอิสระในบทบาทหน้าที่ของแต่ละองค์กรภายใต้ความร่วมมือ เพราะจะทำให้มีการพัฒนาแนวปฏิบัติและการบริหารจัดการภายใต้ความร่วมมือที่ดีขึ้น

1.3 ให้ความสำคัญกับการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อส่งเสริมความร่วมมือ ซึ่งจะทำให้มีการประสานนโยบายและแผนมากขึ้น

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มงคล คำนานินทร์ และคณะ (2533, 119-120) พบว่า ภายใต้ความร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนน่าที่จะมุ่งประสานกิจกรรม ทรัพยากร ข้อมูลข่าวสารและการประเมินผลร่วมกัน เพื่อให้ทุกฝ่ายร่วมมือกันทำงานอย่างประสานสอดคล้อง นอกจากนี้การร่วมมือกันทำแผนพัฒนาจะก่อให้เกิดการปรับบทบาทและทัศนคติที่ดีต่อกันและพร้อมที่จะปรับปรุงการประสานงานและการติดตามประเมินผลร่วมกัน วิฑูรย์ สิมะโชค ดี, (2539 : 66-67) พบว่า การประสานทรัพยากรเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การประสานความร่วมมือประสบความสำเร็จ สุรสิทธิ์ ทองคำ และคณะ (2541) ทำการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติช่วยแรงงานหญิงและเด็กจังหวัดขอนแก่น พบว่า การเรียนรู้ร่วมกันของทุกฝ่ายภายใต้การกำหนดเป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน และแผนปฏิบัติจะทำให้ความร่วมมือเป็นรูปธรรมทางการปฏิบัติ การวิจัยของ Philip H. Coombs (1981) พบว่า วิธีในการสร้างการยอมรับในความร่วมมือ คือ การปฏิบัติงานแบบเผชิญหน้า กล่าวคือ ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม ขณะเดียวกันการสร้างความปลอดภัย ปราศจากการผูกขาดอำนาจจะก่อให้เกิดความสำเร็จในความร่วมมือ

2. ปัจจัยทางการบริหารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบภายใน : ซึ่งเป็นองค์ประกอบทางการบริหารภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด โดยมีปัจจัยที่ต้องให้ความสำคัญตามลำดับคือ

2.1 ให้ความสำคัญกับการจัดโครงสร้างองค์กรในทั้ง 2 ลักษณะ คือ

2.1.1 การจัดเครือข่ายปฏิบัติงาน (Net-working) : ซึ่งจะทำให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ทราบบทบาทหน้าที่ของแต่ละองค์กรมากขึ้น รวมทั้งมีการประสานข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมร่วมกันมากขึ้น นอกจากนั้น ยังทำให้มีการพัฒนาแนวปฏิบัติและการบริหารจัดการภายใต้ความร่วมมือ

2.1.2 คณะกรรมการร่วม : จะทำให้มีการพิจารณาปัญหาและการพัฒนาร่วมกัน รวมทั้งร่วมกันวางแผนและดำเนินการมากขึ้น

2.2 ให้ความสำคัญกับการประสานงานภายใต้ความร่วมมือ ซึ่งองค์กรผู้รับผิดชอบวิธีการที่ใช้ในการประสานงานประกอบด้วย

2.2.1 การจัดให้มีองค์กรผู้รับผิดชอบหลักในการประสานงาน ซึ่งอาจจะมอบหมายใน 2 ลักษณะ คือ มอบให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริมการพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐาน คือ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบประสานงาน หรือมอบหมายให้ผู้แทนที่หน่วยงานทั้งภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนร่วมกันคัดเลือกหรือแต่งตั้ง ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาแนวปฏิบัติและการบริหารจัดการภายใต้ความร่วมมือที่ดีขึ้น

2.2.2 พัฒนาวิธีการที่ใช้ในการประสานงาน ซึ่งวิธีการที่ควรใช้ได้แก่

1) การใช้แผนปฏิบัติในการประสานงาน ซึ่งวิธีการประสานงานดังกล่าว จะก่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น อีกทั้งมีการพิจารณาปัญหาและการพัฒนาร่วมกันมากขึ้น

2) การใช้สื่อในการประสานงาน เช่น จดหมายข่าว วารสาร ฯลฯ จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาแนวปฏิบัติ รวมทั้งการบริหารจัดการภายใต้ความร่วมมือให้ดียิ่งขึ้น

3) การใช้วิธีการงบประมาณในการประสานงาน ซึ่งจะช่วยให้เกิดการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อความร่วมมือที่ดีขึ้น

ซึ่งปัจจัยความสัมพันธ์ที่พบในการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดและการศึกษาของ นิตยา เงิน ประเสริฐศรี (2540 : 274) และ Thompson (1958 : 23-31) ซึ่งพบว่าการให้ความสำคัญกับความร่วมมือในระดับสูงที่จะพัฒนางานต่าง ๆ จะมีได้ ต้องดึงหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาเป็นพวก เป็นหุ้นส่วน และรวมกำลัง ซึ่งเป็นระดับของการกำหนดเป้าหมายร่วมกันจัดเครือข่ายการทำงาน (Net-working) และบทบาทหน้าที่ รวมทั้งเป็นเจ้าของร่วมกัน (Sense of belonging) อุไรวรรณ คณิงสุขเกษม (2532 : 53) มีการวิจัย พบว่า การสร้างระบบความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร ทำให้การปฏิบัติงานของแต่ละองค์กรเกิดประสิทธิผลมากขึ้น และสอดคล้องกับแนวคิดในเรื่องพหุภาคี คือ เกิดความร่วมมือและเครือข่ายความร่วมมือที่หลากหลายเพื่อปฏิบัติการร่วมกันในงานพัฒนา โดยแต่ละองค์กรในเครือข่ายจะปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างอิสระ และหัวใจของการพัฒนาในเรื่องดังกล่าวคือ การเรียนรู้และพัฒนาจากการปฏิบัติงานร่วมกัน (ประเวศ วะสี, 2538 : 12) นอกจากนี้ Baum FE. (1993 : 8) พบว่า การปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ คือ การสร้างทีมงาน ที่มีใจรักในการดำเนินงาน สร้างเสริมสุขภาพให้ประชาชนมีสุขภาพดี และทีมงานดังกล่าวมาจากทั้งภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชนและองค์กรประชาชน ในด้านการให้ความสำคัญกับการใช้สื่อในการประสานงานนั้น Koontz and Donnell (1976 : 146-147) ได้ศึกษาและพัฒนาหลักในการประสานงาน ซึ่งหลักการประสานงานดังกล่าว เสนอแนะว่า สมรรถนะของความสัมพันธ์ในความร่วมมือ เกิดจากการใช้สื่อสารที่มีประสิทธิภาพทั้งการสื่อสารแนวดิ่งและแนวนอน